

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

มีด

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะมีดที่ทำจากเหล็กกล้า หรือสแตนเลส หรือโลหะชนิดอื่นเป็นวัสดุหลัก ทำด้วยมือเป็นหลัก อาจใช้เครื่องจักรเป็นอุปกรณ์ช่วยในบางขั้นตอนการผลิต

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ มีดเหล็กกล้า หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเหล็กกล้า นำไปผ่านกรรมวิธีเผาเหล็กจนแดง แล้วตีขึ้นรูปมีดตามต้องการ ทำส่วนที่เป็นคมมีดให้บาง แล้วนำไปผ่านกรรมวิธีการชุบแข็งส่วนที่เป็นคมมีดโดยเผาไฟพอประมาณ ลับคมมีดให้คม อาจมีการขัดเงาด้วยก็ได้ แล้วนำมาประกอบเข้ากับวัสดุที่ใช้ทำด้าม เช่น ไม้ ทองเหลือง เขาสัตว์ หรือวัสดุอื่น และอาจทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม คงทน
- ๒.๒ มีดสแตนเลส หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสแตนเลสที่ชุบแข็งได้ดี นำไปผ่านกรรมวิธีการเจียขึ้นรูปมีดตามต้องการ ทำส่วนที่เป็นคมมีดให้บาง แล้วนำไปผ่านกรรมวิธีการชุบแข็ง ลับคมมีดให้คม อาจมีการขัดเงาด้วยก็ได้ แล้วนำมาประกอบเข้ากับวัสดุที่ใช้ทำด้าม เช่น ไม้ ทองเหลือง เขาสัตว์ หรือวัสดุอื่น และอาจทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม คงทน
- ๒.๓ มีดโลหะชนิดอื่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะชนิดอื่น นำไปผ่านกรรมวิธีการขึ้นรูป แล้วนำมาประกอบเข้ากับวัสดุที่ใช้ทำด้าม เช่น ไม้ ทองเหลือง เขาสัตว์ หรือวัสดุอื่น และอาจทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม คงทน

๓. ประเภทและชนิด

- ๓.๑ มีด แบ่งตามวัสดุที่ใช้ออกเป็น ๓ ประเภท คือ
- ๓.๑.๑ มีดเหล็กกล้า แบ่งออกเป็น ๔ ชนิด คือ
 - ๓.๑.๑.๑ มีดที่ใช้ในครัว
 - ๓.๑.๑.๒ มีดที่ใช้ในการเกษตร
 - ๓.๑.๑.๓ มีดที่ใช้ในภาคสนาม
 - ๓.๑.๑.๔ มีดที่ใช้สำหรับประดับตกแต่งหรือเป็นของที่ระลึก

- ๓.๑.๒ มีดสแตนเลส แบ่งออกเป็น ๕ ชนิด คือ
 - ๓.๑.๒.๑ มีดที่ใช้ในครัว
 - ๓.๑.๒.๒ มีดที่ใช้ในการเกษตร
 - ๓.๑.๒.๓ มีดที่ใช้ในภาคสนาม
 - ๓.๑.๒.๔ มีดที่ใช้สำหรับโซว์หรือเป็นของที่ระลึก
 - ๓.๑.๒.๕ มีดที่ใช้สำหรับโต๊ะอาหาร
- ๓.๑.๓ มีดโลหะชนิดอื่น แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ
 - ๓.๑.๓.๑ มีดที่ใช้สำหรับโซว์หรือเป็นของที่ระลึก
 - ๓.๑.๓.๒ มีดที่ใช้สำหรับโต๊ะอาหาร

๔. คุณลักษณะที่ต้องการ

๔.๑ ลักษณะทั่วไป

- ๔.๑.๑ ต้องมีรูปแบบ รูปทรงที่เหมาะสม ประณีต เรียบร้อย แข็งแรง เหมาะสมกับการใช้งาน ไม่คด ไม่งอ กรณีที่มีการขัดเงา ผิวต้องเรียบเป็นเงาสม่่าเสมอ
 - ๔.๑.๒ ต้องมีความคมสม่่าเสมอตลอดความยาวของส่วนที่ใช้งาน ไม่ชำรุด บิ่น เย็น หรือร้าว
 - ๔.๒ การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)
 - ต้องประณีต เรียบร้อย ดัดแน่น คงทน แข็งแรง ไม่มีรอยแตกร้าวและเหมาะสมกับการใช้งาน
 - ๔.๓ การขัดเงา (ถ้ามี)
 - ต้องมีความเงาสม่่าเสมอ ไม่เห็นรอยขีดข่วนของตะไบหรือของกระดาษทรายอย่างเด่นชัด
 - ๔.๔ การเคลือบเงา (ถ้ามี)
 - ต้องเรียบ สม่่าเสมอ ไม่เป็นเม็ด
- เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๔.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง
- ๔.๕ ความแข็งของคมมีด (ยกเว้นมีดโลหะชนิดอื่น)
 - ๔.๕.๑ มีดเหล็กกล้า (ยกเว้นมีดที่ใช้สำหรับโซว์หรือเป็นของที่ระลึก)
 - ต้องไม่น้อยกว่า 48 HRC
 - ๔.๕.๒ มีดสแตนเลส (ยกเว้นมีดที่ใช้สำหรับโซว์หรือเป็นของที่ระลึก และมีดที่ใช้สำหรับโต๊ะอาหาร)
 - ต้องไม่น้อยกว่า 52 HRC
 - ๔.๖ การใช้งาน
 - ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

๕. การบรรจุ

- ๕.๑ หากมีการหุ้มท่อ ให้หุ้มท่อमितด้วยวัสดุที่สะอาด แข็ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้

๖. เครื่องหมายและฉลาก

- ๖.๑ ที่ฉลากमितทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น มิตคว้าน มิตลับ มิตตายหญ้า
 - (๒) ประเภทและชนิด
 - (๓) ขนาดหรือมิติ
 - (๔) เดือน ปีที่ทำ
 - (๕) ข้อเสนอแนะในการใช้งานและดูแลรักษา
 - (๖) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๗. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๗.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง มิตประเภทและชนิดเดียวกัน ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๗.๒ การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๗.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความแข็งแรงของคมมิต การใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๕ ข้อ ๔.๖ ข้อ ๕. และข้อ ๖. จึงจะถือว่ามิตรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - ๗.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การประกอบด้วยวัสดุอื่น การขัดเงา และการเคลือบเงา ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการตรวจสอบตามข้อ ๗.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๑ ถึงข้อ ๔.๔ จึงจะถือว่ามิตรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๗.๓ เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างมิตต้องเป็นไปตามข้อ ๗.๒.๑ และข้อ ๗.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่ามิตรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๘. การทดสอบ

๘.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป การประกอบด้วยวัสดุอื่น การขัดเงา และการเคลือบเงา

๘.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบมีอย่างน้อย ๕ คน
แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๘.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๘.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ต้องมีรูปแบบ รูปทรงที่เหมาะสม ประณีต เรียบร้อย แข็งแรง เหมาะ สมกับการใช้งาน ไม่คด ไม่งอ กรณีที่มีการขัดเงา ผิวต้องเรียบ เป็นเงาสม่ำเสมอ	๔	๓	๒	๑
	ต้องมีความคมสม่ำเสมอตลอด ความยาวของส่วนที่ใช้งาน ไม่ ชำรุด บิ่น เย็น หรือร้าว	๔	๓	๒	๑
การประกอบด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)	ต้องประณีต เรียบร้อย ติดแน่น คงทน แข็งแรง ไม่มีรอยแตกร้าว และเหมาะสมกับการใช้งาน	๔	๓	๒	๑
การขัดเงา (ถ้ามี)	ต้องมีความเงาสม่ำเสมอ ไม่เห็น รอยขีดข่วนของตะไบหรือของ กระดาษทรายอย่างเด่นชัด				
การเคลือบเงา (ถ้ามี)	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด	๔	๓	๒	๑

๘.๒ ความแข็งของคมมีด

ให้ใช้เครื่องวัดความแข็ง โดยวัดจากปลายคมมีดเข้ามาประมาณ ๑ เซนติเมตร จำนวน ๓ จุด ในระยะ
ห่างเท่ากันตามความยาวของมีด แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ย

๘.๓ การทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ